

2. aoristi + konjunktivi, kertausta

12.6.2014

2. aoristi, kertaus

- | | |
|------------|---|
| 1. φάγωμεν | 1. akt. konj. 2. aor. mon.
1 ἐσθίω, syödä |
| 2. πίνωμεν | 2. akt. konj. 2. aor. mon.
1 πίνω, juoda |
| 3. ἔτεκεν | 3. akt. ind. 2. aor. yks. 3
τίκτω, synnyttää |
| 4. εἶδετε | 4. akt. ind. 2. aor. mon. 2
ὁράω, nähdä |

1. ἐγενόμην

2. εἶπης

3. ἔσχον

1. med. dep. ind. 2. aor.
yks. 1 γίνομαι, olla,
tulla jkskin

2. akt. konj. 2. aor. yks. 2
λέγω, sanoa

3. akt. ind. 2. aor. yks. 1
tai mon. 3 ἔχω, olla,
omistaa

Konteksti ratkaisee...

- λύω

- akt. ind. pres. yks. 1

- akt. konj. pres. yks. 1

- λύη

- akt. konj. pres. yks. 3

- med./pass. ind. pres. yks. 2

- med./pass. konj. pres. yks. 2

Konjunktivi sivulauseessa, kertaus

- Käännä lause. Millainen sivulause on kyseessä?
- **τῶν στρατιωτῶν βουλή ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν.**
 - ἡ βουλή aikomus
 - ὁ στρατιώτης sotilas
 - ὁ δεσμώτης vanki
 - ἀποκτείνω tappa

Konjunktivi sivulauseessa, kertaus

- Käännä lause. Millainen sivulause on kyseessä?
- **ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζη σε, ἔκβαλε αὐτόν.**
 - ὁ ὀφθαλμός silmä
 - ἔκβαλε akt. imperat. 2. aor. yks. 2 → "heitä pois"

Konjunktivi sivulauseessa, kertaus

- Käännä lause. Millainen sivulause on kyseessä?
- **ὅταν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκεῖνοις;**
 - ἀμπελώνος mask. yks. gen (3. dekl) → ”viinitarhan”
 - τί mitä?
 - ποιήσει akt. ind. fut. yks. 3 → ”tekee, tulee tekemään”
 - ὁ γεωργός maanviljelijä

Supistumaverbit

12.6.2014

Verbien jaottelu preesensvartaloiden perusteella

1. Konsonanttivartaloiset verbit (λέγω, λέγεις, λέγει... sanoa)

2. Vokaalivartaloiset verbit

A. u/i -loppuiset taipuvat normaalisti (κλαίω, κλαίεις, κλαίει... itkeä)

B. α/ε/ο -loppuiset ovat **supistumaverbejä**

• → **έω/άω/όω –verbit**

- Supistumaverbeillä verbivartalon loppuvokaali sulautuu yhteen päätteän vokaalien kanssa ääntämisen helpottamiseksi.
- Sanakirjoissa supistumaverbit annetaan supistumattomassa muodossa, esim.:
 - αγαπ**άω** rakastaa
 - ζητ**έω** etsiä
 - πληρ**όω** täyttää
- Supistuminen on säännönmukaista → säännöt kannattaa tuntea

Supistumasäännöt

- Perussääntö
 $-\omega > \alpha > \varepsilon$
- Korot
 - Jos korko supistuvista vokaaleista edellisellä, supistumatavuun tulee sirkumfleksi
 - Jos korko supistuvista vokaaleista jälkimmäisellä, supistumatavuun tulee akuutti

-έω -verbit

- Yleisin supistumaverbien tyyppi
- Esim. ζητέω (etsiä), ποιέω (tehdä), καλέω (kutsua), μαρτυρέω (todistaa), λαλέω (puhua), φοβέομαι (pelätä)
- $\varepsilon + \varepsilon = \varepsilon\iota$
- $\varepsilon + \omicron = \omicron\upsilon$
- ε häviää pitkän vokaalin tai diftongin vaikutuksesta

ποιέω, tehdä
akt. ind. prees.

supistumaton

- Ὑκς.

1. ποιέ-ω
2. ποιέ-εις
3. ποιέ-ει

supistunut

- Ὑκς.

1. ποιῶ
2. ποιεῖς
3. ποιεῖ

ποιέω, tehdä
akt. ind. prees.

Supistumaton

- μον

1. ποιέ-ομεν
2. ποιέ-ετε
3. ποιέ-ουσιν

supistunut

- μον

1. ποιοῦμεν
2. ποιεῖτε
3. ποιοῦσιν

ποιέω, tehdä
pass./med. ind. prees.

supistumaton

- Yks.

1. ποιέ-ομαι

2. ποιέ-η

3. ποιέ-εται

supistunut

- Yks.

1. ποιούμαι

2. ποιῆ

3. ποιεῖται

ποιέω, tehdä
pass./med. ind. prees.

supistumaton

- Mon.

1. ποιε-όμεθα

2. ποιέ-εσθε

3. ποιέ-ονται

supistunut

- mon

1. ποιούμεθα

2. ποιεῖσθε

3. ποιοῦνται

ποιέω, tehdä
akt. ind. imperf.

supistumaton

• Υks.

1. ἐποίε-ον

2. ἐποίε-ες

3. ἐποίε-ε

supistunut

• Υks.

1. ἐποίουν

2. ἐποίεις

3. ἐποίει

ποιέω, tehdä
akt. ind. imperf.

supistumaton

• Μον.

1. ἐποιέ-ομεν

2. ἐποιέ-ετε

3. ἐποίε-ον

supistumaton

• Μον.

1. ἐποιοῦμεν

2. ἐποιεῖτε

3. ἐποίουν

ποιέω, tehdä
akt. konj. prees.

supistumaton

• Υks.

1. ποιέ-ω

2. ποιέ-ης

3. ποιέ-η

supistunut

• Υks.

1. ποιῶ

2. ποιῆς

3. ποιῆ

ποιέω, tehdä
akt. konj. prees

supistumaton

• Mon.

1. ποιέ-ωμεν

2. ποιέ-ητε

3. ποιέ-ωσιν

supistunut

• Mon.

1. ποιῶμεν

2. ποιῆτε

3. ποιῶσιν

-άω -verbit

- Tavallisia: ὁράω nähdä, ἐρωτάω kysyä, ἀγαπάω rakastaa, ζάω elää, καυχάομαι kerskailla
- $\alpha + \epsilon/\eta = \bar{\alpha}$
- $\alpha + \omicron/\omicron\upsilon/\omega = \omega$
- $\alpha + \epsilon\iota/\eta = \alpha$
- Vertaa perussääntöön: $\omega > \alpha > \epsilon$

akt. ind. prees. ὁράω, nähdä

- | | |
|----------------|--------------|
| • supistumaton | • supistunut |
| 1. ὁρά-ω | 1. ὁρῶ |
| 2. ὁρά-εις | 2. ὁρᾷς |
| 3. ὁρά-ει | 3. ὁρᾷ |

- Supistumaton

1. ὀρά-ομεν

2. ὀρά-ετε

3. ὀρά-ουσιν

- Supistunut

1. ὀρῶμεν

2. ὀρᾶτε

3. ὀρῶσιν

- Huom. konjunktivi kokonaan saman näköinen, s. 129

-όω -verbit

- Supistumaverbeistä harvinaisimpia
- δικαίω tehdä vanhurskaaksi, σταυρώ ristinnaulita

- ο + ε/ο/ου = ου

- ο + ει/η = οι

- ο + ω/η = ω

akt. ind. prees. πληρώω, täyttää

1. πληρό-ω
2. πληρό-εις
3. πληρό-ει

1. πληρῶ
2. πληροῖς
3. πληροῖ

4. πληρό-ομεν
5. πληρό-ετε
6. πληρό-ουσιν

4. πληροῦμεν
5. πληροῦτε
6. πληροῦσιν

Määrittele

1. ἐδικαίουν
2. ἀγαπῶμεν

1. akt. ind. imperf. yks. 1
TAI mon. 3 δικαίω
vanhurskauttaa
2. akt. ind. prees. mon. 1
ἀγαπάω rakastaa

1. λαλήτε

2. φοβοῦμαι

3. ζηλοῖ

1. akt. konj. prees. mon.
2 λαλέω puhua

2. med. dep. ind. prees.
yks. 1 φοβέομαι pelätä

3. akt. ind. prees. yks. 3
TAI med. pass. ind.
prees. yks. 2 TAI akt.
konj. prees. yks. 3
ζηλόω, tavoitella
innokkaasti